

CODI DE BONES PRÀCTIQUES
en l'organització i celebració
de curses i marxes per muntanya

**Generalitat
de Catalunya**

CODI DE BONES PRÀCTIQUES

**en l'organització i celebració
de curses i marxes per muntanya**

**Generalitat
de Catalunya**

Edita

© Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat

Autors

Elaboració conjunta entre totes les entitats i responsables membres del Grup de Treball del Codi de Bones Pràctiques

Primera edició: maig de 2017

Disseny, realització i maquetació

Elizabeth Fernández (Centre de la Propietat Forestal)

Fotografies de portada: Corriols de Llum

Correcció i assessorament lingüístic

Gabinet Tècnic i d'Estudis Sectorials
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Producció

Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions

Tiratge: 500 exemplars

Dipòsit legal: B 13819-2017

Qualsevol reproducció de fragments només es pot realitzar amb finalitats docents o d'investigació, indicant la font i el nom dels autors de l'obra.

Aquesta publicació ha estat realitzada amb paper recycled credit de 135 g i les cobertes en paper recycled credit de 200 g.

Índex

PART I DESCRIPCIÓ DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES	7
1. Presentació del Codi de Bones Pràctiques: Què és, a qui va adreçat, quan s'ha d'aplicar?	8
1.1. Què és el Codi de Bones Pràctiques?	8
1.2. Per a quines activitats s'ha desenvolupat? A qui va adreçat?	10
1.3. Quan s'ha d'aplicar aquest Codi?	10
2. El medi natural a Catalunya: L'escenari on transcorren les curses i marxes per muntanya. Què cal saber-ne?	12
2.1. La propietat dels terrenys forestals a Catalunya	12
2.2. Possibles impactes ambientals de les curses i marxes per muntanya	13
2.3. La intervenció de l'Administració competent en la gestió i conservació dels espais naturals protegits	15
2.4. Marc legislatiu bàsic de referència	17
2.5. Documents relacionats amb l'organització i celebració de curses i marxes per muntanya a Catalunya	17
3. Pautes per a l'organització i celebració de les curses i marxes per muntanya: Què cal tenir en compte?	20
3.1. Què cal tenir en compte durant la preparació de l'esdeveniment?	20
3.2. Què cal tenir en compte durant la celebració de l'esdeveniment?	22
3.3. Què cal tenir en compte un cop celebrat l'esdeveniment?	23
PART II APLICACIÓ DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES	27
4. Cronograma d'aplicació del Codi de Bones Pràctiques	28
5. Eines de suport a l'aplicació del Codi	30
5.1. Eina 1: Comunicació i autorització de la propietat dels terrenys forestals	30
5.2. Eina 2: Autorització de l'Administració ambiental	36
5.3. Eina 3: Caracterització dels impactes i dels criteris ambientals durant l'organització de l'esdeveniment	42
5.4. Eina 4: Elements de seguretat, protecció civil i gestió d'emergències	44
5.5. Eina 5: Valors i responsabilitat dels participants envers el territori	47
6. Llista de requeriments per al compliment del Codi de Bones Pràctiques	50

Part I

Descripció del Codi de Bones Pràctiques

---

1. PRESENTACIÓ DEL CODI DE BONES PRÀCTIQUES: QUÈ ÉS, A QUI VA ADREÇAT, QUAN S'HA D'APLICAR?

1.1. Què és el Codi de Bones Pràctiques?

El Codi de Bones Pràctiques (CBP) és un document de referència per a la planificació i celebració de curses i marxes per muntanya al medi natural de Catalunya. Aquest Codi pretén ser un instrument d'ajuda i millora en l'organització i el desenvolupament de l'esdeveniment, incloent-ne la planificació, la celebració i les tasques a dur a terme un cop acabat, a fi de garantir la compatibilitat amb la conservació del medi natural i amb les activitats de la gent i els actors econòmics del territori.

Aquest CBP s'ha desenvolupat amb les **premisses** i els **objectius** següents:

- Fer de les curses i marxes per muntanya, lluny d'un greuge, una oportunitat per posar en valor i promoure el territori on es desenvolupen i els seus valors naturals i culturals.
- Fer conèixer la realitat del món rural, on els paisatges i entorns per on es desenvolupen les curses i marxes són el resultat d'una activitat agrària històrica, fruit d'anys d'activitats dutes a terme per les persones, que cal respectar actuant i gaudint de l'activitat sense alterar-los o causant-hi el mínim impacte no desitjat.
- Promoure el coneixement i el respecte envers la propietat forestal, ja sigui de titularitat privada o pública.
- Establir els aspectes necessaris a tenir en compte durant l'organització de totes les curses i marxes i en la seva celebració, i, un cop finalitzades, sobre la base de la corresponsabilitat de les parts.
- Permetre la millora en la qualitat de les curses i marxes per muntanya des d'un punt de vista de responsabilitat, sostenibilitat, seguretat i respecte pels valors i actors del territori.
- Minimitzar els possibles impactes negatius sobre el medi i sobre el territori (erosió del sòl, afectació a fauna i flora, brutícia i gestió de residus o danys i perjudicis a béns i propietats).

Aquest CBP ha de ser una garantia d'un desenvolupament adequat i coherent de les curses i marxes o altres activitats recreatives, que també serveixi per prevenir possibles conflictes al territori.

- Potenciar els possibles impactes positius al territori (coneixement i valorització econòmica del territori, difusió dels seus valors naturals i culturals, promoció turística, etc.).
- Oferir un marc on els drets i deures dels organitzadors i dels participants estiguin ben establerts en benefici de totes les parts, tot garantint la pràctica responsable i sostenible de les curses i marxes per muntanya.
- Oferir un distintiu de qualitat voluntari en l'organització, gestió i planificació integral dels diferents tipus de curses o marxes.

Les curses i marxes per muntanya, un mateix nom per a una diversitat d'esdeveniments i situacions

Aquest CBP desenvolupa temes comuns que formen part dels esdeveniments esportius al medi natural i, alhora, fa referència a les especificitats de la diversitat de circumstàncies que poden concórrer en la celebració de les curses i marxes per muntanya.

Elements de context habitual de les curses i marxes per muntanya

Com s'ha desenvolupat aquest Codi?

El Codi de Bones Pràctiques ha estat desenvolupat de manera participada durant els anys 2015 i 2017 a través d'un ampli grup de treball en el qual han estat representats els principals actors relacionats amb l'organització i celebració de les curses i marxes per muntanya, com ara: entitats i empreses organitzadores, propietat forestal, gestors d'espais naturals, Administració forestal, ambiental i de protecció civil i d'emergències, Agents Rurals, associacions de municipis, entitats locals propietàries de boscos, diputacions, entitats excursionistes i federacions esportives, ens i instituts de l'esport, parcs naturals, entitats que treballen en el desenvolupament del món rural i centres de recerca forestal. El Codi va ser assajat en diferents tipologies de curses i marxes com a prova pilot. Per a més informació, consulteu el web de la Fundació del Món Rural (www.fmr.cat).

1.2. Per a quines activitats s'ha desenvolupat? A qui va adreçat?

Aquest Codi ha estat desenvolupat per a l'organització de curses i marxes per muntanya en la seves modalitats de:

- Curses per muntanya (córrer);
- Curses d'orientació per muntanya (no senyalitzades);
- Marxes populars i de resistència;
- Duatlons i Triatlons de muntanya.

Amb tot, el CBP també pot servir de referència en altres activitats físicoesportives no motoritzades que requereixen un sistema operatiu per a la seva organització i que tenen lloc al medi natural.

El Codi va adreçat a qualsevol entitat pública o privada (amb o sense afany de lucre) que assumeix l'organització d'una cursa i marxa per muntanya. Les organitzacions promotores seran les responsables de definir el recorregut i els aspectes operatius adients relacionats amb l'esdeveniment, d'acord amb els elements de procediment establerts en aquest Codi, i de plantejar les mesures ambientals, de respecte a la propietat dels terrenys rústics i de seguretat per als participants i visitants més adequades en els punts de risc, segons el tipus i grau de dificultat de l'activitat.

El CBP també va destinat als participants de les curses i marxes per donar a conèixer els valors del territori per on transita l'activitat.

Finalment, el CBP pot ser utilitzat per ajuntaments i altres administracions locals, propietaris dels terrenys forestals, òrgans gestors d'espais naturals protegits, responsables d'emergències i protecció civil, entitats excursionistes i associacions culturals, entre d'altres, com a document de referència per garantir una bona pràctica dels esdeveniments al medi natural.

El Codi pot ser usat per incentivar aquells organitzadors que vetllen i tenen cura dels elements bàsics per garantir una pràctica responsable de les curses i marxes per muntanya, cada vegada més presents al territori també com a activitat econòmica, a més de recreativa.

1.3. Quan s'ha d'aplicar aquest Codi?

El CBP en la totalitat del seu contingut no està recollit en cap normativa o legislació i el seu compliment té una base voluntària. Tanmateix, els aspectes que s'hi recullen són

fonamentals per garantir la pràctica responsable de les curses i marxes per muntanya, alhora que facilita el seu encaix al territori, tenint-ne en compte els agents socials i el seu patrimoni. La finalitat de l'aplicació del CBP és fer sostenible la celebració d'aquests esdeveniments al territori.

Aquest Codi, per tant, no substitueix sinó que complementa altres codis vigents i promoguts per diverses institucions (apartat 2.5). Els aspectes d'aquest Codi que ja quedin recollits en altres codis vigents es donaran per bons.

Els ajuntaments i altres administracions locals, federacions i entitats esportives i excursionistes, propietaris dels terrenys forestals i òrgans gestors de parcs naturals i d'espais naturals protegits, entre d'altres, podran requerir el compliment del Codi (d'acord amb les normatives i reglaments corresponents), tot vetllant per fer-ne el seguiment.

D'acord amb el seu caràcter voluntari, es recomana l'aplicació del Codi, com a mínim, en els casos i esdeveniments següents:

- Esdeveniments dins el calendari de curses i marxes per muntanya de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya.
- Organització de curses i marxes per muntanya dins la xarxa d'espais naturals protegits de Catalunya.
- A petició dels ajuntaments i propietaris dels terrenys forestals, que ho podran exigir com a condició per tramitar les autoritzacions corresponents.
- A petició de les administracions de gestió i conservació del medi natural, protecció civil, gestió d'emergències o turisme i esport.
- En el marc dels requeriments per obtenir subvencions, quan ho prevegin les bases i els plecs de condicions establerts.
- A petició dels organitzadors o patrocinadors i marques comercials.
- Quan la prova opti a l'obtenció d'un distintiu de qualitat ambiental o quan vulgui associar-se als objectius de l'espai natural protegit per on transcorre, si aquest espai ho requereix.

---

2. El medi natural a Catalunya: L'escenari on transcorren les curses i marxes per muntanya. Què cal saber-ne?

2.1. La propietat dels terrenys forestals a Catalunya

Tot i que generalment hom ho desconeix, el 78% de la superfície forestal a Catalunya és de propietat privada i la resta és de titularitat pública. Aquesta xifra és semblant a la de molts països desenvolupats, on la propietat dels boscos es reparteix entre un gran nombre de persones que habitualment han heretat la propietat dels avantpassats.

Una particularitat de l'activitat forestal és el fet que les explotacions han passat durant segles de generació en generació amb l'objectiu principal de millorar-les i conservar-les. Aquest, per tant, és un fet especialment important, ja que, quan anem al bosc, sempre hem de tenir en compte que som a casa d'algú que vetlla per la conservació i millora d'aquell espai.

Pel que fa als boscos de titularitat pública, la major part, el 80%, pertanyen a ens locals (ajuntaments i Entitats Municipals Descentralitzades o EMD). Per realitzar activitats en forests de propietat local, també cal un permís. Tanmateix, el permís de l'ajuntament a l'activitat de la cursa o marxa pot ser que no inclogui l'autorització com a propietari dels boscos per circular-hi (si no s'expressa específicament en el permís). Algunes vegades, el titular de la propietat pública local dins d'un municipi no és l'ajuntament mateix, sinó altres entitats locals (com les EMD), i, per tant, en caldrà l'autorització expressa.

Això encara és més evident quan la propietat dels terrenys és de titularitat privada. Novament, el permís de l'ajuntament no duu implícita l'autorització dels titulars dels terrenys.

Cal, doncs, informar els titulars dels terrenys (ja siguin públics o privats), sol·licitar-los sempre l'autorització i atendre els requeriments o condicionants que puguin demanar. També cal estar amatent a totes les indicacions que puguem trobar sobre el terreny o que s'adrecin als responsables de l'organització, i tenir cura de deixar el lloc tal com l'hem trobat.

Percentatge de boscos privats i públics a Catalunya			
Tipus de propietat		Superfície (ha)	%
Superfície dels boscos de propietat privada		1.585.928	77,87
Superfícies dels boscos de titularitat pública	Entitats locals	357.024	17,53
	Generalitat	93.644	4,60
Total		2.036.596	100,00

Font: Estructura de la propietat Forestal de Catalunya. Anàlisi de dades cadastrals.

http://cpf.gencat.cat/ca/detalls/Article/11_Estructura-propietat-forestal-catalunya-analisi-dades-castrals

2.2. Possibles impactes ambientals de les curses i marxes per muntanya

A continuació, es relacionen possibles impactes que es poden produir sobre el medi natural i socioeconòmic derivats de la celebració de les curses i marxes per muntanya¹. Cal tenir en compte que alguns d'aquests impactes es poden produir no només durant la celebració de l'esdeveniment, sinó també abans i després; per exemple, a través de la difusió de l'itinerari i la freqüentació corresponent o el seu ús per fer-hi entrenaments.

Generals

- Pertorbacions per soroll (música, altaveus, helicòpters, drons, etc.).
- Abandonament de deixalles (orgàniques i inorgàniques).
- Marcatge permanent i/o oblit de senyals no recollits (cal evitar l'ús de pintures, esprais o altres productes de difícil retirada).
- Enterboliment de l'aigua (en travessar torrents i rieres).

Sobre el sòl

- Erosió i compactació del sòl pel trepig i pel pas dels corredors (aprofundiment o eixamplament del sender, degradació d'empedrat històric, obertura de nous senders i drecceres) i pels controls i avituallaments.
- Erosió per l'ús de bastons amb punta metàl·lica.
- Erosió per vehicles del personal dels controls.
- Erosió per vehicles dels visitants.

¹ Per a un coneixement i identificació més acurats de les repercussions de les curses i marxes per muntanya en el medi natural (aplicable també a d'altres activitats esportives o recreatives, com és el cas de la pràctica de BTT), és recomanable desenvolupar eines metodològiques que ajudin a quantificar de manera precisa els impactes a través d'una sèrie de paràmetres mesurables i indicadors. També és interessant establir les aptituds específiques dels traçats susceptibles d'acollir curses, marxes i activitats esportives, a partir de variables concretes.

Sobre la flora

- Afectació a espècies de flora en general, i sobretot d'espècies escasses o protegides, per persones o vehicles (trepig, recollida).
- Entrada d'espècies invasores i ruderals.
- Afavoriment d'espècies nitròfiles i ruderalització dels sectors on s'acumulen deixalles, excrements, etc.

Sobre la fauna

- Desplaçament de la fauna per la presència de corredors o del públic assistent a la prova.
- Molèsties per soroll, llums nocturns, olors fortes.
- Fracassos de la reproducció per abandonament de nius i caus.
- Interacció amb drons o altres aparells de vol.
- Afectacions al comportament natural (estrès per l'estat d'alerta, dificultat d'accés a fonts d'alimentació limitades i a llocs de repòs diürn o nocturn, disgregació de grups i separació de cries de la mare fent-les més vulnerables a la depredació).
- Alteracions greus pels disturbis en període hivernal (despesa energètica no assumible a l'alta muntanya provocada per la fugida, amb reducció de *fitness*², supervivència i reserves per a la reproducció).
- Desaparició o disminució d'espècies per freqüentació excessiva de sectors crítics (quan se suma a la cursa o marxa la freqüentació prèvia o posterior per difusió, entrenaments, etc.): efecte buit al seu entorn.
- Molèsties i depredacions per part dels gossos que acompanyen alguns corredors.

Sobre el medi socioeconòmic

- Molèsties als ramats domèstics.
- Interacció amb gossos protectors de ramats.
- Deixar tanques ramaderes o particulars obertes o trencades.
- Conflictes amb altres usuaris dels senders i l'espai (afectacions a interessos de la propietat, als caçadors, a altres excursionistes en busca de calma i tranquil·litat, al turisme rural, etc.).
- Obertura de nous camins, amb especial incidència a les finques particulars.

---

² En el camp de la biologia de la conservació i l'estudi de l'evolució i genètica de les poblacions, es defineix l'aptitud biològica (o *fitness*, en anglès) com la capacitat d'un individu per reproduir-se amb un genotip determinat, i normalment és igual a la proporció de gens de l'individu en els gens totals de la generació següent.

2.3. La intervenció de l'Administració competent en la gestió i conservació dels espais naturals protegits

---

L'Administració responsable de la gestió del medi natural i, singularment, de la gestió dels espais naturals protegits, ha de situar la seva actuació dins l'àmbit de les competències i les normes reguladores que defineix la legislació vigent, tant de caràcter general, com ara la Llei d'espais naturals o els decrets que regulen determinades activitats esportives i físicoesportives al medi natural, com d'aquelles disposicions normatives que deriven d'instruments específics, com ara els plans especials de protecció, els plans de gestió o les ordenances municipals.

Pel que fa a les curses i marxes per muntanya, la regulació és força genèrica, però, en tot cas, permet la intervenció de l'Administració en l'autorització i/o en la determinació de condicions per a la realització d'aquestes activitats o a l'hora de facilitar la comunicació amb els propietaris dels terrenys forestals. En aquest sentit, cal tenir presents les consideracions següents:

- ✓ En cada cas, l'Administració competent haurà d'emetre un informe, que contindrà l'anàlisi de l'adequació de l'activitat proposada al marc normatiu i, si cal, la determinació de condicions que permetin garantir aquesta adequació. L'informe pot arribar a ser desfavorable en relació amb la celebració d'una activitat determinada si es conclou que és incompatible amb el règim de protecció de l'espai natural. El caràcter vinculant d'aquest informe serà determinat per allò que estableixi en cada cas el marc normatiu.
- ✓ Les condicions que estableixi l'Administració podran incidir, entre altres, en els aspectes següents:
  - El recorregut o itinerari de la prova, incloent els punts de sortida i d'arribada.
  - El nombre de participants.
  - El calendari i l'horari de la prova (amb especial referència als períodes fenològicament desaconsellables i a l'horari nocturn).
  - La ubicació dels punts d'avitallament i control.
  - La senyalització de la prova.
  - Els procediments de recollida de residus.
  - La seguretat dels participants.
  - La comunicació dels organitzadors amb els responsables de la gestió de l'espai natural protegit.
  - La comunicació als titulars dels terrenys dins l'espai natural protegit i el compliment dels requisits previstos en l'Eina 1: Comunicació i autorització de la propietat dels terrenys forestals.

- Altres aspectes de caràcter ambiental, com ara la contaminació acústica o la mobilitat induïda per la celebració de la prova.

Atès que el marc normatiu és força genèric, però no anul·la, ans al contrari, la capacitat d'intervenció de l'Administració dels espais naturals protegits, aquest document de Bones Pràctiques pot ser utilitzat com a orientació a l'hora de valorar l'adequació d'una prova o activitat als criteris de protecció del medi natural i, per tant, si és el cas, de determinar-ne les condicions adients.

- ✓ L'informe emès per l'Administració s'haurà de fonamentar en la protecció dels valors naturals i culturals i en la compatibilitat de l'activitat en qüestió amb altres usos i activitats, i haurà d'argumentar-se basant-se en dades objectives, sense excloure l'aplicació del principi de cautela ambiental en aquells casos en què la insuficiència de coneixements ho justifiqui.
- ✓ L'Administració ha de posar a disposició dels organitzadors els formularis, qüestionaris o procediments adients, amb indicació de les dades que es consideren necessàries per emetre informe sobre una prova o activitat. Al mateix temps, establirà els terminis suficients per garantir que l'informe s'elabora i es transmet amb prou antelació a la celebració de la prova (vegeu l'Eina 1 Comunicació i autorització de la propietat dels terrenys forestals i 2 Autorització de l'Administració ambiental i els models corresponents).
- ✓ L'Administració adoptarà les disposicions adequades per facilitar i agilitar tant com sigui possible els tràmits de comunicació i d'autorització/emissió de l'informe esmentat en l'apartat anterior. En aquest sentit, s'incorporaran, sempre que sigui possible i amb les garanties necessàries, els mecanismes no presencials i independents del correu postal (correu electrònic, formularis web, tramitació electrònica, etc.).
- ✓ L'Administració, sempre que en la fase de tràmit prevegi condicions que puguin afectar significativament l'activitat sobre la qual cal emetre informe, prendrà contacte amb els promotors per proposar, abans de l'emissió de l'autorització o informe, els canvis necessaris i/o analitzar conjuntament les possibles alternatives.
- ✓ L'Administració promourà l'aprovació preliminar de calendaris anuals d'activitats durant el darrer trimestre de l'any anterior com a mecanisme de prioritització de les activitats de les quals hagi emès informe favorable en edicions anteriors, no tinguin modificacions substancials i es vulguin acollir a aquest mecanisme, o d'aquelles que, havent de ser sotmeses a informe per primera vegada, lliurin tota la informació necessària amb prou antelació per acollir-s'hi.

- ✓ En el cas de coincidència i incompatibilitat de dues o més activitats, l'Administració podrà utilitzar el grau de compliment dels requisits que recull aquest Codi de Bones Pràctiques com a element de discriminació positiva.
- ✓ L'Administració promourà la subscripció d'acords específics de Bones Pràctiques, basats en la col·laboració entre les entitats organitzadores, els titulars dels terrenys i els responsables de la gestió dels espais naturals protegits, que concretin els aspectes recollits en aquest document.

2.4. Marc legislatiu bàsic de referència

- DECRET 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.
- LLEI 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- DECRET 56/2003, de 20 de febrer, per qual es regulen les activitats fisicoesportives en el medi natural.
- ORDRE PRE/361/2004, de 6 d'octubre, per la qual es modifica el catàleg d'activitats fisicoesportives en el medi natural.
- Acord GOV/112/2006, de 5 de setembre, pel qual es designen zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i s'aprova la proposta de llocs d'importància comunitària (LIC). Directrius per al turisme i el lleure.
- DECRET 30/2015, de 3 de març, pel qual s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut d'aquestes mesures.

2.5. Documents relacionats amb l'organització i celebració de curses i marxes per muntanya a Catalunya

---

Codis de Bones Pràctiques en parcs naturals i espais naturals protegits:

- *Document de Bones Pràctiques per a activitats excursionistes organitzades a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.* Diputació de Barcelona i Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), 2015. <http://parcs.diba.cat/web/documentacio>.
- *Sol·licitud d'autorització per a la realització d'activitats esportives organitzades o vol d'aparells tripulats o no dins l'Àmbit del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.* Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, 2015-2016.

- *Proposta de Bones Pràctiques per a activitats físicoesportives al Parc Natural de la Serra de Collserola*. Parc Natural de Collserola, 2015-2016. http://parcnaturalcollserola.cat/user/ed/FITXA_CAMINADA.pdf/.
- *Document de Bones Pràctiques per a activitats excursionistes al Parc Natural del Montseny*. Parc Natural del Montseny, 2014. <http://parcs.diba.cat/documents/155678/5243193/DocumentBonesPractiques.pdf/>.
- *Guia de Bones Pràctiques per al desenvolupament de curses per muntanya en espais naturals protegits*. Europarc-España, 2016. <http://parcs.diba.cat/documents/10344/90157350/p00d118.pdf/>.

Reglaments d'activitats esportives:

- *Reglament de les competicions de curses per muntanya*, FEEC, 2016.
- *Reglament de la Copa Catalana de Curses d'Ultraresistència per Muntanya*, FEEC, 2017.
- *Reglament de la Lliga Catalana de Curses de Resistència per Muntanya*, FEEC, 2016.
- *Reglament de la Copa Catalana i del Campionat de Catalunya de Marxes Tècniques i de Regularitat*, FEEC, 2016.
- *Reglamento de competiciones de carreras por montaña*. Federación Española de Deportes de Montaña y Escalada (FEDME), 2015.

Altres protocols:

- *Protocol d'actuació en emergències per a activitats temporals a l'aire lliure* (activitats no incloses dins l'annex I del Decret 30/2015). Generalitat de Catalunya, 2015. http://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_arees_dactuacio/proteccio_civil/plans_dautoproteccio/documents_a-partir2014/protocol-actua_emerg_temporal-aire-lliure_2015.pdf/.

Informacions complementàries:

- Ponències i conclusions de la Jornada «Les curses de muntanya en entorns naturals i rurals: reptes i oportunitats per a un ús responsable i sostenible». Fundació del Món Rural i Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, Solsona, 19 de maig de 2014 (<http://www.fmr.cat/ca/projectes-i-biblioteca/fons-bibliografic/115>).
- «Taula debat: accés públic al medi natural: situació i propostes de futur». Assemblea del Consorci Forestal de Catalunya. 6 de juny de 2015 (<http://www.forestal.cat/web/noticies/?pag=5>).
- Benayas, Javier; Oñorbe, Manuel; Orcajo, Laura. 2015. *Propuesta de medidas de gestión ambiental para la sostenibilidad de carreras por montaña*. Departamento de Ecología, Universidad Autónoma de Madrid. <http://www.mapama.gob.es/es/ceneam/recursos/pag-web/propuesta-medidas-carreras-montana.aspx>.

- Farías, Estela; Seguí, Jordi; Inglés, Eduard, 2015. *Profiling participants of sporting events in the natural environment: trail running races a Sustainable Development of Sports Tourism* a Plevnik, Matej; Retar, Iztok; Pišot, Rado; Obid, Alenka. University of Primorska, Science and Research Centre, Annales University Press.
- Farías, Estela, 2015. *Minimización de los impactos medioambientales en los eventos deportivos en el medio natural: las marchas de bicicleta todo terreno*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya – Centre de Lleida; INEFC – Grupo de Investigación Social y Educativa de la Actividad Física y el Deporte (GISEAFE, España). <http://www.raco.cat/index.php/ApuntsEFD/article/viewFile/303243/392875>.
- Fuster, Joan; Farías, Estela; Gil, Gonzalo; Seguí, Jordi. 2014, *Análisis de Trekorientación® Bosque de Poblet: un evento deportivo sostenible en el medio natural*. Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya – Centre de Lleida; INEFC – Grupo de Investigación Social y Educativa de la Actividad Física y el Deporte (GISEAFE, España). <http://www.raco.cat/index.php/ApuntsEFD/article/view/276032/363964>.

Fotografía: Agents Rurals

---

3. Pautes per a l'organització i celebració de les curses i marxes per muntanya: Què cal tenir en compte?

A continuació, es recullen els elements bàsics a tenir en compte d'acord amb les tres fases cronològiques de l'organització, celebració i un cop finalitzat l'esdeveniment. En cada cas, s'incorpora la referència de l'Eina per complir-los, eines recollides a l'apartat 5 del Codi.

3.1. Què cal tenir en compte durant la preparació de l'esdeveniment?

✓ **Contactar i aconseguir l'autorització de les administracions locals**

Les activitats organitzades que preveuen la mobilització d'un gruix important de persones interaccionen amb la resta d'activitats que es duen a terme en el territori. Caldrà contactar amb l'ajuntament i els càrrecs electes (alcalde/essa o regidors/es competents) per valorar la idoneïtat de la celebració de la cursa o marxa des del punt de vista de la població local.

✓ **Aconseguir l'autorització de la propietat dels terrenys forestals**

Els terrenys forestals i naturals per on es desenvolupen les curses o marxes per muntanya són de titularitat privada (de persones físiques o persones jurídiques) o pública (ajuntaments, diputacions, patrimonials de la Generalitat de Catalunya, etc.). Amb caràcter general, els camins i/o les vies forestals que recorren per finques de titularitat privada també són privats. Per aquest motiu, cal comptar amb l'autorització dels titulars del terrenys per on transitarà l'esdeveniment.

► *Per veure com procedir per obtenir l'autorització de la propietat, aneu a l'Eina 1 Comunicació i autorització de la propietat dels terrenys forestals (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Aconseguir l'autorització de l'Administració ambiental**

Totes les activitats de lleure al medi natural interaccionen amb el patrimoni natural. Ja sia perquè es tracta d'espais naturals protegits o simplement perquè poden tenir elements faunístics, florístics o geològics d'alt valor, caldrà vetllar per la compatibilitat

de l'activitat amb la conservació de la biodiversitat i el patrimoni cultural. Per aquest motiu, cal aconseguir l'autorització de l'Administració ambiental, i tenir plenes garanties que l'activitat prevista és compatible amb els valors naturals.

► *Per veure com procedir per obtenir l'autorització de l'Administració ambiental, aneu a l'Eina 2 Autorització de l'Administració ambiental (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Preveure com minimitzar els impactes ambientals**

El trànsit i les aglomeracions de persones associats a la celebració de les curses i marxes per muntanya poden tenir efectes negatius sobre el medi natural. Moltes vegades, aquests esdeveniments busquen entorns naturals de gran bellesa on desenvolupar-se que són, sovint, espais naturals protegits. En general, i amb independència de si es tracta d'una zona protegida o no, tant en la fase de preparació, celebració com en acabat, cal vetllar per minimitzar els impactes ambientals negatius de la cursa o marxa. Alguns elements a tenir en compte seran: el control dels envasos i embolcalls, l'erosió sobre el terreny o el destorb a la fauna silvestre. Alhora, és imprescindible valorar per part dels gestors la capacitat de càrrega del territori pel que fa a aquest tipus d'activitat (entesa com el nombre màxim de corredors participants) i la freqüència de curses o marxes, i preveure que la celebració de l'activitat hi sigui compatible.

► *Per veure com procedir per minimitzar els impactes ambientals, aneu a l'Eina 3 Caracterització dels impactes i dels criteris ambientals durant l'organització de l'esdeveniment (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Preveure com minimitzar els riscos i la seguretat dels corredors i participants**

La muntanya és el medi natural on es desenvolupen aquestes activitats, i això fa que hi hagi uns riscos associats. Les condicions meteorològiques existents, els canvis sobtats o la previsió de com actuar en cas de riscos naturals són factors que caldrà preveure durant la preparació i celebració dels esdeveniments, i cal informar els participants, acompanyants i visitants de les mesures per mitigar els riscos. Cal tenir en

compte que, en el cas de rescats o cerques, hi ha persones del dispositiu de protecció civil i emergències que també posen la seva vida en perill, i per això cal minimitzar al màxim les situacions de risc.

- ▶ *Per veure com procedir per minimitzar els riscos i garantir la seguretat dels participants, acompanyants i visitants, aneu a l'Eina 4 Elements de seguretat, protecció civil i gestió d'emergències (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

3.2. Què cal tenir en compte durant la celebració de l'esdeveniment?

✓ **Promoure l'actitud responsable de participants, acompanyants i visitants**

Entre participants, acompanyants i visitants, a més de l'organització, sovint aquests esdeveniments impliquen la mobilització de moltes persones i equipaments, inclòs el trànsit motoritzat, que pot col·lapsar les vies de comunicació o implicar un trasbals important en zones rurals i municipis mitjans o petits. Per tot això, és fonamental vetllar pel comportament adient de les persones, tot minimitzant les molèsties ocasionades, i oferir una imatge d'educació i respecte envers els veïns i les activitats del lloc on se celebra la cursa o marxa.

- ▶ *Per veure com procedir per promoure l'actitud responsable de participants, acompanyants i visitants, aneu a l'Eina 5 Valors i responsabilitat dels participants envers el territori (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Promoure els valors del territori i l'economia local**

Les activitats al medi natural poden tenir un impacte econòmic positiu sobre el territori, especialment en esdeveniments que mobilitzin moltes persones i impliquin la pernoctació. Restaurants, hotels, botigues, i el sector turístic en general, en poden sortir clarament beneficiats. Tanmateix, la propietat dels terrenys forestals normalment no rebrà cap benefici directe, i fins i tot li pot suposar un greuge en manteniment de camins i altres alteracions de la propietat. En tot cas, es recomana tenir en compte els elements comuns següents:

- Promoure el territori i els seus valors culturals, paisatgístics i naturals d'acord amb els estàndards i les marques turístiques definides pel territori mateix.
- En el consum d'aliments i serveis, fer una aposta pels productes de proximitat i tot el que impliqui la promoció de l'economia local.
- Sobre un mateix territori, distribuir les necessitats logístiques i/o de consum entre els municipis afectats, ja sia en el mateix any o de manera rotativa si l'esdeveniment es repeteix al mateix lloc.

- Preveure l'opció de promoure una aportació voluntària dels participants vers la gestió i conservació dels valors naturals i patrimonials on transita la cursa o marxa.
- Consultar i establir amb els agents econòmics locals altres mesures complementàries que potenciïn la promoció de l'economia local.
- Incloure en la difusió de l'esdeveniment promoció turística del lloc de realització de la cursa o marxa, amb activitats paral·leles per a acompanyants o assistents, que també podran ser d'utilitat durant les activitats d'entrenament previs o posteriors a l'esdeveniment.

► *Per veure com procedir per promoure els valors del territori i l'economia local, aneu a l'Eina 5 Valors i responsabilitat dels participants envers el territori (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Tenir previst com actuar en cas d'imprevistos, riscos esdevinguts o emergències**

L'organització de l'activitat ha de tenir previst un protocol d'actuació en cas d'emergència per accidents, riscos naturals, canvis de temps sobtat que puguin posar en perill els assistents o qualsevol tipus d'emergència que pugui esdevenir-se. Les zones d'alta muntanya són normalment les més propenses a aquest tipus de situacions (tempestes, ventades, aiguats, etc.). Les activitats que se celebren en zones forestals en èpoques de calor hauran de considerar el risc d'incendi forestal, per exemple. Caldrà comptar amb una persona de contacte de l'organització sobre les qüestions de seguretat i emergències, que haurà d'estar en contacte amb les administracions competents de protecció civil i gestió d'emergències, tant dels municipis i administracions locals com del Govern.

► *Per veure com procedir per minimitzar els riscos i la seguretat de corredors i participants, aneu a l'Eina 4 Elements de seguretat, protecció civil i gestió d'emergències (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

3.3. Què cal tenir en compte un cop celebrat l'esdeveniment?

✓ **Garantir la no afectació sobre el patrimoni natural i la propietat, i restablir els possibles impactes negatius**

És imprescindible que les entitats organitzadores es facin responsables que no quedi afectat cap element del patrimoni natural i de la propietat per efecte dels participants, acompanyants i visitants de l'esdeveniment, i, en cas que així sigui, de dur a terme les mesures necessàries per corregir els possibles impactes negatius. És recomanable tenir previstos mecanismes per cobrir possibles desperfectes sobre la propietat (com

poden ser la contractació d'assegurances, fiances o altres opcions similars). Cal tenir en compte que els propietaris dels terrenys poden sol·licitar una inspecció de la situació inicial amb els promotors de l'activitat que serveixi de referència per als possibles danys.

- ▶ *Per veure com reduir l'afectació sobre el patrimoni natural i la propietat i promoure l'actitud responsable dels participants, aneu a l'Eina 3 Caracterització dels impactes i dels criteris ambientals durant l'organització de l'esdeveniment; i l'Eina 5 Valors i responsabilitat dels participants envers el territori (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Eliminar tot tipus de residu i rastre de l'activitat**

Malgrat que aquest punt pot quedar inclòs en l'apartat anterior, atesa la particularitat de les curses i marxes per muntanya on hi ha un ús intensiu de productes energètics d'alimentació i en el marcatge dels itineraris s'acostumen a utilitzar elements plàstics no permanents, s'esmenta com un punt a part. Un cop finalitzada l'activitat, cal garantir l'eliminació de tot tipus de residu i rastre sobre el medi. Això implica la neteja de la possible brutícia generada pels participants i visitants durant el recorregut, i pel marcatge de l'itinerari. Es recomana incorporar un sistema de sancions per als participants que no facin una gestió adequada dels residus. Finalitzada l'activitat, caldrà contrastar amb els propietaris dels terrenys, òrgans gestors d'espais naturals protegits, si és el cas, i administracions locals si el resultat és l'adient.

- ▶ *Per veure com procedir per reduir l'afectació sobre el patrimoni natural i la propietat i promoure l'actitud responsable dels participants, aneu a l'Eina 3 Caracterització dels impactes i dels criteris ambientals durant l'organització de l'esdeveniment; i l'Eina 5 Valors i responsabilitat dels participants envers el territori (Part II. Aplicació del Codi de Bones Pràctiques).*

✓ **Avaluar els resultats de l'esdeveniment amb els actors locals i preveure millores per a futurs esdeveniments**

El retorn d'experiències pot millorar l'organització i celebració dels esdeveniments en benefici de totes les parts. Tot i que en el marc d'aquest Codi de Bones Pràctiques s'ha intentat incloure la gran majoria de situacions, sempre poden sorgir imprevistos o aspectes sobre els quals no s'han obtingut els resultats esperats, com per exemple qüestions logístiques, valoració d'impactes ambientals i sobre la propietat, seguretat de participants i assistents, o la mateixa promoció de l'economia local, que són qüestions a tractar amb els actors corresponents.

Fotografia: Corriols de Llum

Fotografia: Agents Rurals

Fotografia: Iván Torres

Part II

Aplicació del Codi de Bones Pràctiques

Fotografia: Corriols de Llum

---

4. Cronograma d'aplicació del Codi de Bones Pràctiques

L'aplicació del Codi de Bones Pràctiques en l'organització i celebració de curses i marxes per muntanya consta de 5 components principals:

- ✓ **Autorització de la propietat dels terrenys.** Defineix el mecanisme per garantir l'autorització dels propietaris dels terrenys rústics, ja sia de titularitat privada o pública, per on transita la cursa o marxa.
- ✓ **Autorització de l'Administració ambiental.** Defineix el mecanisme per aconseguir l'autorització de l'Administració ambiental encarregada de la conservació de la biodiversitat i la gestió d'espais naturals protegits per garantir la compatibilitat de l'itinerari amb els valors naturals amenaçats o protegits.
- ✓ **Anàlisi i mitigació dels impactes ambientals.** Estableix un llistat de possibles impactes ambientals generals de l'activitat que cal evitar o mitigar durant l'organització i celebració de l'esdeveniment.

- ✓ **Anàlisi dels elements de seguretat i mitigació de riscos.** Estableix un llistat d'elements de seguretat bàsica que cal tenir en compte durant l'organització i celebració de l'esdeveniment.
- ✓ **Valors i responsabilitat del participant envers el territori.** Relació de recomanacions als participants per afavorir una pràctica responsable i sostenible de les curses i marxes per muntanya.

El quadre següent mostra el calendari dels components del Codi d'acord amb les tres fases habituals de preparació de l'esdeveniment, celebració, i un cop la cursa o marxa ha estat celebrada:

Component	Fase de l'esdeveniment		
	Planificació i organització	Celebració	Un cop finalitzada la cursa o marxa
Autorització de la propietat dels terrenys	✓ Tramitar-la, com a mínim, amb 3 mesos d'antelació a la celebració de l'esdeveniment		
Autorització de l'Administració ambiental	✓ Tramitar-la, com a mínim, amb 6 mesos d'antelació a la celebració de l'esdeveniment		
Anàlisi i mitigació dels impactes ambientals	✓	✓	✓
Anàlisi dels elements de seguretat i mitigació de riscos	✓	✓	
Valors i responsabilitat dels participants envers el territori	✓	✓	

Fotografia: Corriols de Llum

---

5. Eines de suport a l'aplicació del Codi

5.1. Eina 1: Comunicació i autorització de la propietat dels terrenys forestals

---

L'Accés a la informació sobre els titulars dels terrenys i la tramitació de l'autorització de la propietat

Sigui la propietat forestal de titularitat pública o privada, per tramitar-ne l'autorització cal poder identificar els titulars/responsables dels terrenys per on transita la cursa o marxa. Actualment, l'única font d'informació sobre els titulars amb referència cartogràfica és el Cadastre. Tanmateix, té la limitació que no pressuposa propietat i pot no estar actualitzat. La informació del Cadastre és a disposició del conjunt d'administracions (local i forestal) que vetllen per la protecció de dades. Per tant, en cas de no disposar de la informació sobre els titulars, haurà de ser l'Administració competent qui adreci la sol·licitud d'autorització als propietaris forestals, ja que la informació sobre l'adreça particular dels propietaris dels terrenys no pot ser facilitada a tercers per raons de privacitat.

Procediment per tramitar l'autorització de la propietat dels terrenys forestals

A continuació, s'exposa un procediment per facilitar la tramitació de l'autorització de la propietat. Si es preveu que el traçat de la cursa o marxa transitarà per espais amb alt valor natural, es recomana iniciar la tramitació de l'autorització de la propietat una vegada l'Administració competent hagi acceptat la prememòria ambiental per (vegeu l'Eina 2).

A) En cas de disposar del llistat de titulars/responsables dels terrenys, l'organització de l'esdeveniment pot fer-hi arribar directament la sol·licitud d'Autorització de la Propietat dels Terrenys Forestals (pàgs 34-35), en un temps no inferior al previst al punt **C** i complint els punts **D**, **E**, **F** i **G**.

B) Si no es coneix qui són els titulars/responsables dels terrenys, cal recórrer a l'Administració competent per complir el tràmit d'informar els propietaris dels terrenys per on passa el recorregut.

- a. Cal identificar si l'activitat transcorre per àmbit:
  - i. Municipal.
  - ii. Espai Natural Protegit (ENP) amb un òrgan de gestió propi.
  - iii. Altre àmbit o un àmbit superior al local o al de l'ENP.

b. L'Administració competent creuarà l'itinerari presentat amb les bases cadastrals, identificarà els titulars afectats (tenint en compte que els titulars de finques forestals poden ser propietaris privats, entitats locals o la Generalitat de Catalunya) i informarà els organitzadors/promotors del nombre total de titulars/responsables dels terrenys afectats.

C) D'acord amb el que preveu l'epígraf que segueix, en un termini no inferior a 3 mesos a l'inici de la cursa o marxa, l'organitzador haurà de lliurar a l'Administració que pertoqui la documentació per sol·licitar la tramitació de l'autorització dels titulars/responsables dels terrenys.

a. L'organització guardarà còpia registrada de les sol·licituds durant un termini no inferior a l'any per acreditar, si s'escau, el compliment del Codi de Bones Pràctiques.

b. Una còpia d'aquesta documentació es facilitarà al Consorci Forestal de Catalunya (curses@forestal.cat), com a entitat representativa de la propietat que vetlla pel bon compliment d'aquest Codi.

D) Facilitar un mitjà per a la recepció d'autoritzacions i/o suggeriments, sol·licituds d'esmena, reclamacions o altres.

a. La sol·licitud de l'organitzador incorporarà una adreça postal, correu electrònic i telèfon de contacte per facilitar l'atenció als titulars/responsables dels terrenys per on discorre la prova.

b. Els propietaris han de preveure un termini mínim d'1 mes abans de la celebració de la prova (a valorar d'acord a les seves característiques) per facilitar la resposta i fer possible la incorporació de possibles esmenes i/o millores.

E) Facilitar la informació disponible sobre la memòria descriptiva de la prova.

a. La informació sobre el recorregut serà pública i accessible i es facilitarà sempre a la propietat.

b. La resta de documentació es facilitarà sempre, com a mínim als municipis afectats i a l'òrgan rector de l'ENP (si és el cas).

F) L'organització haurà de **disposar d'un recull de comunicacions dels titulars/responsables dels terrenys per al seguiment i l'acreditació tant de les autoritzacions rebudes com de suggeriments, sol·licituds d'esmena, reclamacions o altres condicionants (fiances, per exemple).**

a. L'autorització de la propietat/responsable dels terrenys s'acreditarà sempre mitjançant autorització en paper signada o altre mitjà equivalent (correu electrònic o similar).

- b. Es considerarà el termini d'1 mes abans de la celebració de l'esdeveniment (apartat **D.b**) com a període per a la recepció d'autoritzacions. A partir d'aquest període, i sempre que no s'acrediti el contrari fins al moment de la celebració de la prova, es considerarà que la manca de resposta per part dels titulars/responsables dels terrenys equival al compliment d'aquest Codi de Bones Pràctiques.

G) Disposar d'un registre de reclamacions i atenció als titulars dels terrenys per acreditar el compliment d'eventuals reclamacions.

- a. Les millores o modificacions proposades pels propietaris/responsables dels terrenys afectats han d'incorporar-se a l'itinerari/prova. Si no és així, caldrà preveure una modificació del recorregut.
- b. En aquest sentit, l'autorització del propietari/responsable dels terrenys només tindrà validesa un cop tingudes en compte i assumides per part de l'organització les millores o modificacions proposades.

Documentació per sol·licitar la tramitació de l'autorització de la propietat dels terrenys a l'Administració competent

Els organitzadors de la cursa o marxa enviaran una carta a l'Administració que pertorqui (ajuntament o òrgan gestor d'un ENP) sol·licitant que, d'acord amb el Codi de Bones Pràctiques, s'envii la sol·licitud d'autorització de la cursa o marxa als titulars cadastrals que s'identifiquen en l'itinerari previst de l'activitat.

La comunicació haurà d'incloure el següent:

- a) Sol·licitud per tramitar l'autorització a la propietat per part de l'Administració corresponent.
- b) Model d'autorització de la propietat, que ha d'incloure (vegeu el **Model d'autorització de la propietat dels terrenys forestals**³):
- Identificació de les parts.
  - Objecte que s'autoritza. Cal acompanyar-ne un plànol.
  - Durada i horari de la competició.
  - Contraprestació (si n'hi ha) i/o fiança.
  - Mesures preventives de seguretat i vigilància.
  - Relació d'obligacions de l'organització (retirar deixalles, no fer foc, etc.).

---

³ A la web de la Fundació del Món Rural (www.fmr.cat), es poden trobar les versions digitals dels models d'autorització.

- c) Memòria de l'activitat que inclogui impactes esperats i mesures correctores (a facilitar dipositant-la al municipi o Administració propera).
- d) Assegurança de Responsabilitat Civil de l'organització (a facilitar dipositant-la al municipi o Administració propera)

Altres consideracions

La tramitació de l'autorització de la propietat per part de l'Administració actuant tindrà un cost associat a l'extracció de les dades dels titulars cadastrals, l'enviament de cartes certificades o la recollida de les autoritzacions, entre d'altres, que podrà ser traslladat a l'organització de l'esdeveniment.

Pel que fa a l'organització, cal preveure la possibilitat de fiances a requeriment del/s titular/s dels terrenys. Tot i que no es requereixi explícitament, cal preveure la disponibilitat de recursos per reparar o compensar qualsevol dany o perjudici directe i/o indirecte ocasionat per l'activitat.

MODEL D'AUTORITZACIÓ DE LA PROPIETAT DELS TERRENYS FORESTALS

AUTORITZACIÓ DE LA PROPIETAT DELS TERRENYS

1.- IDENTIFICACIÓ DE LA PROPIETAT (a emplenar per part del/de la titular o responsable)

Nom del titular de la finca¹:		NIF - CIF:	
Domicili (carrer, plaça, etc):	Núm.:	Població:	CP:
Nom del/ de la representant legal o responsable¹ (si escau):		NIF del/de la representant:	
Propietari/ària i/o responsable de: o la finca i l'indret següent: _____ del municipi d _____ o les parcel·les cadastrals següents (ompleneu si disposeu de la informació): Municipi _____ Polígon _____ Parcel·la _____			
Telèfon mòbil: Feu clic aquí per escriure text.			
Correu electrònic: Feu clic aquí per escriure text.			

AUTORITZO:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ORGANITZACIÓ (a emplenar per part de l'organització/promotor-a)

Entitat organitzadora: Feu clic aquí per escriure text.		NIF: Feu clic aquí per escriure text.	
Domicili (carrer, plaça, etc): Feu clic aquí per escriure text.	Núm.: Feu clic aquí.	Població: Feu clic aquí.	CP: Feu clic aquí.
Representant legal de l'entitat organitzadora: Feu clic aquí per escriure text.		NIF del/de la representant:	
Telèfon mòbil: Feu clic aquí per escriure text.			
Correu electrònic: Feu clic aquí per escriure text.			

¹ La persona manifesta actuar amb capacitat legal suficient per formalitzar aquest document d'autorització.

PERQUÈ L'ACTIVITAT SEGÜENT TINGUI LLOC A LA FINCA IDENTIFICADA A L'APARTAT 1:

3.- IDENTIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT (a emplenar per part de l'organització/promotor-a)

Lloc de realització: Feu clic aquí per escriure text.		
Tipus d'activitat: Feu clic aquí per escriure text.	Edició: Feu clic aquí.	Competició: Sí ☐ No ☐
Nom de l'activitat (en el cas que ja estigui definit): Feu clic aquí per escriure text.		
Data prevista per la recepció d'autoritzacions: Feu clic aquí per escriure text.		
Data prevista perquè l'activitat tingui lloc: Feu clic aquí per escriure text.		
Horari: Feu clic aquí per escriure text.		
Nombre previst de participants (màxim): Feu clic aquí per escriure text.		
S'ha requerit inspecció prèvia dels terrenys No ☐ Sí ☐		
S'ha dipositat fiança No ☐ Sí ☐ ..... (indicar lloc i quantia)		

Condicionants de l'autorització:
1. L'entitat organitzadora i el/la promotor/a facilitaran una inspecció prèvia dels terrenys i/o indrets afectats per l'activitat si així ho requereixen els/les titulars/responsables dels terrenys.
2. L'entitat organitzadora i el/la promotor/a assumeixen la total responsabilitat derivada de la realització de l'activitat objecte d'aquesta autorització i n'eximeixen expressament la propietat/responsable autoritzat.
3. L'activitat disposa d'una memòria descriptiva que inclou impactes esperats i mesures correctores i en facilita la consulta; s'ha lliurat còpia de la memòria als ajuntaments respectius.
4. L'entitat organitzadora i el/la promotor/a es comprometen a contractar una pòlissa de responsabilitat civil destinada a cobrir els possibles danys/sinistres que puguin ocasionar la realització de l'activitat objecte d'aquesta autorització. L'entitat en dipositarà còpia als ajuntaments respectius.
5. L'entitat organitzadora i el/la promotor/a assumiran els costos de reposició i/o arranjaments dels béns i/o elements que puguin haver patit algun dany vinculat directament o, si s'escau, indirectament a la prova.
6. Qualsevol variació substancial que afecti el contingut d'aquest document serà degudament comunicada a la propietat/responsable autoritzat, qui decidirà si subsisteix o resol aquesta autorització.

Per la propietat/responsable

Per l'organització

Nom, data i signatura

Nom, data i signatura

5.2. Eina 2: Autorització de l'Administració ambiental

Caldrà garantir la compatibilitat de l'esdeveniment amb la conservació de la biodiversitat, molt especialment en el cas de les espècies i els espais naturals protegits. En les valoracions prèvies sobre el traçat, es recomana consultar els agents rurals de la comarca, atès el seu coneixement del territori comarcal, per preveure l'afectació a sectors sensibles que caldria evitar.

Caldrà presentar una **Sol·licitud per a l'autorització ambiental de l'activitat esportiva** amb la informació bàsica de la cursa o marxa (vegeu el model de la pàgina 40) com a mínim **6 mesos** abans de la seva realització, o de la publicació del recorregut per poder-lo valorar. Un cop l'òrgan gestor de l'espai natural o la SGB hagi validat el recorregut, en un temps no superior als 3 mesos, l'organització haurà de presentar-hi la **Memòria per a l'autorització ambiental de l'activitat esportiva** amb informació més precisa sobre la cursa o marxa (vegeu el model de la pàgina 41).

Caldrà presentar tant la sol·licitud com la memòria:

- A l'òrgan gestor corresponent en el cas que la cursa o marxa passi totalment o parcialment per un espai natural protegit.
- Als Serveis Territorials de l'Administració competent en el cas que la cursa o marxa passi per altres espais o terrenys forestals sense protecció.

No es podrà fer publicitat del recorregut fins que estigui autoritzat. L'autorització serà emesa i/o se n'emetrà informe amb la màxima celeritat possible un cop presentada la memòria.

En el cas concret dels espais naturals protegits, es recomana que els organitzadors presentin la sol·licitud juntament amb la memòria de l'any anterior, sempre 6 mesos abans de la realització de la cursa o marxa o de la publicació del recorregut. Així, l'òrgan gestor de l'espai podrà establir un calendari anual per a la planificació de curses i marxes. Tindran preferència aquelles curses o marxes establertes en el calendari anual.

Els continguts de la **Sol·licitud per a l'autorització ambiental de l'activitat esportiva**⁴ són:

- Entitat organitzadora, responsable i dades de contacte.
- Tipus d'activitat i edició.

---

⁴ Al web de la Fundació del Món Rural (www.fmr.cat), es poden trobar les versions digitals dels models d'autorització.

- Nombre de recorreguts.
- Distància/es del/s recorregut/s.
- Recorregut previst (*track* i .pdf del recorregut sobre mapa topogràfic).
- Pla B del recorregut (en el cas de preveure alternatives; cal especificar per a quins casos).
- Data i franja (diürn/nocturn).
- Nombre previst de participants (totals o per recorregut).

Un cop resolta favorablement la sol·licitud, cal trametre la **Memòria per a l'autorització ambiental de l'activitat esportiva**⁵ d'acord amb els continguts següents:

- Informació sobre la sol·licitud (amb el *track* del traçat definitiu).
- Punts d'avituellament i zones d'accés.
- Reglament de la prova.
- *Check-list* d'impactes.
- Previsió de seguiment per mitjans aeris (drons inclosos): nombre, tipologia, zona de vol.
- Número de pòlissa d'assegurança i asseguradora.
- Observacions i/o altres necessitats.

L'Administració ambiental, a l'hora d'informar o autoritzar l'activitat esportiva, tindrà en compte els criteris següents:

Sobre el medi natural

- Establir els punts de sortida/arribada en poblacions o nuclis habitats.
- Evitar la megafonia als controls situats fora de nuclis urbans, i, si es valora la possible autorització, reduir-ne els decibels al mínim.
- Limitar el sobrevol d'helicòpters, drons i altres aparells.
- No modificar el medi amb ancoratges fixos quan alterin rutes o itineraris preexistents (per exemple, ubicació d'ancoratges d'anella (parabolt) en crestes, parets o ressalts).
- Instal·lar recipients/contenidors de recollida selectiva de deixalles (paper, plàstic, vidre, orgànic, rebuig) als controls.
- Evitar donar menjar o beure envasats, i, si cal, facilitar l'ús de gels i barretes energètiques que es puguin obrir sense separar cap part del plàstic.
- Utilitzar menjar i beguda a granel.
- Preveure els problemes d'acumulació de brossa als contenidors locals dels nuclis habitats en curses o marxes de més de 300 participants.
- Recomanar l'ús de got propi als corredors.

---

⁵ Al web de la Fundació del Món Rural (www.fmr.cat), es poden trobar les versions digitals dels models d'autorització.

- Escriure el número de dorsal de cada corredor/a en els gels i barretes energètiques que portin abans de la sortida.
- Evitar posar cintes de plàstic en llocs que puguin volar.
- Evitar la senyalització permanent com ara pintura, esprais o altres productes de difícil retirada.
- Utilitzar preferiblement senyalització de material reciclable.
- Enretirar la senyalització un cop finalitzada la prova (màxim 48 h).

Sobre el sòl

- Establir els itineraris preferentment per pistes forestals d'ús públic o senders senyalitzats, i, per tant, consolidats (es recomana que el 80% del recorregut transcorri per aquest tipus de camins). En tot cas, utilitzar senders ja existents, assenyalats a la cartografia de referència. En el cas de múltiples opcions, senyalitzar la drecera preferent.
- Fixar les vies d'accés de vehicles als membres dels controls, avituallaments, Creu Roja, etc.
- Establir un pla d'accés de vehicles de visitants; indicar punts d'observació de pas dels corredors i vies d'accés, aparcaments previstos, llocs de canvi de sentit, llocs no accessibles, etc.
- Evitar l'ús de bastons en els trams en què no es consideri necessari (risc d'erosió o com a mesura d'autoprotecció per les característiques del terreny).
- Recomanar l'ús de bastons sense punta metàl·lica o amb punta de goma.
- Seleccionar els indrets dels controls atenent els impactes que generaran.

Sobre la flora

- Dissenyar l'itinerari per evitar el pas per zones amb flora sensible o pel mig de prats i zones sense camí, o afectació en períodes delicats (floració, fructificació).
- Delimitar sectors sensibles immediats per evitar trepig per desconeixement.

Sobre la fauna

- Dissenyar el traçat de manera que no passi per llocs sensibles per a la fauna protegida.
- Realitzar la major part de les curses o marxas fora de l'època de reproducció d'espècies protegides, escasses o sensibles.
- Promoure el silenci fora dels llocs de control.
- Fixar itineraris clars en zones de neu i amb espècies sensibles.
- Parar especial atenció a les curses o marxas nocturnes, i reduir tant com sigui possible les hores nocturnes de les activitats de llarga durada.

Sobre el medi socioeconòmic

- Establir normes de conducta per actuar davant la presència de ramats domèstics i/o gossos protectors al mig de l'itinerari.
- Informar sobre la importància de respectar (i tancar) els filats ramaders i les tanques.
- Advertir amb 15 dies d'antelació els usuaris dels senders de la zona sobre la realització de la cursa o marxa, amb cartells sobre el terreny i a les poblacions més properes.

MODEL DE SOL·LICITUD PER A L'AUTORITZACIÓ AMBIENTAL DE L'ACTIVITAT ESPORTIVA

Núm/referència: _____

SOL·LICITUD ACTIVITAT ESPORTIVA

DADES DE L'EMPRESA, ENTITAT O PERSONA SOL·LICITANT

Sol·licitant: Feu clic aquí per escriure text.	DNI/NIF - CIF: Feu clic aquí per escriure text.		
Representa a l'empresa, entitat o persona organitzadora de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.			
Domicili (carrer, Av., etc.): Feu clic aquí per escriure text.	Núm: Feu clic aquí.	Població: Feu clic aquí.	CP: Feu clic aquí.
Responsable de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.			
Telèfon mòbil: Feu clic aquí per escriure text.			
Correu electrònic: Feu clic aquí per escriure text.			

DADES DE L'ACTIVITAT

Lloc de realització: Feu clic aquí per escriure text.		
Tipus d'activitat: Feu clic aquí per escriure text.	Edició: Feu clic aquí.	Competitiva: Sí ☐ No ☐
Nom de l'activitat (en el cas que ja estigui definit): Feu clic aquí per escriure text.		
Modalitat (única o combinada): Feu clic aquí per escriure text.		
Número total de recorreguts o "tracks": Feu clic aquí per escriure text.		
Data prevista de realització de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.		
Horari: Feu clic aquí per escriure text.		
Nombre previst de participants (màxim): Feu clic aquí per escriure text.		
Recorregut: Adjuntar mapa/enviar <i>track</i> email/enllaç wikiloc/instamaps/visir/Gmaps/Gearthetc per cada tipus de modalitat.		
Recorregut B (alternativa): Adjuntar mapa/enviar <i>track</i> email/enllaç wikiloc/instamaps/visir/Gmaps/Gearthetc per cada tipus de modalitat.		

MODEL DE MEMÒRIA PER A L'AUTORITZACIÓ AMBIENTAL DE L'ACTIVITAT ESPORTIVA

MEMÒRIA DE L'ACTIVITAT ESPORTIVA

DADES BÀSIQUES DE L'ACTIVITAT

Núm/referència prememòria: Feu clic aquí per escriure text.	Lloc de realització: Feu clic aquí per escriure text.	
Nom de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.		
Empresa, entitat o persona organitzadora de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.		
Responsable de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.	Telèfon: Feu clic aquí.	Correu electrònic: Feu clic aquí.
Data de realització de l'activitat: Feu clic aquí per escriure text.	Edició: Feu clic aquí per escriure text.	
Horari: Feu clic aquí per escriure text.		
Nombre previst de participants (màxim): Feu clic aquí per escriure text.		

DADES DE L'ACTIVITAT

Recorregut, punts d'avituellament i zones d'accés: <i>Cal adjuntar a aquest document, un mapa on s'hagi senyalitzat el recorregut, els punts d'avituellament i les zones d'accés.</i> Descripció dels punts d'avituellament i zones d'accés
Reglament de la prova (cal adjuntar-lo juntament amb aquest document):
Check-list impactes (cal adjuntar-lo juntament amb aquest document):
Es realitzarà senyalització: Sí ☐ No ☐
Tipus (descripció) i ubicació: Feu clic aquí per escriure text.
Seguiment per mitjans aeris (drons inclosos):   Sí ☐ No ☐
Número, tipologia, zona de vol, etc.: Feu clic aquí per escriure text.
Núm. de pòlissa d'assegurança i asseguradora: Feu clic aquí per escriure text.
Observacions: Recomanació: Per garantir una correcta seguretat, es recomana que l'organització tingui en compte el document facilitat sobre seguretat i emergències. L'organització és la responsable en termes de seguretat.

5.3. Eina 3: Caracterització dels impactes i dels criteris ambientals durant l'organització de l'esdeveniment

Un dels objectius principals d'aquest codi és minimitzar l'impacte que les curses, marxes i activitats associades poden causar al medi natural i la biodiversitat. A continuació, es mostra un document de punteig (*check-list*) per facilitar la comprovació que s'han previst les mesures necessàries en relació amb aquest objectiu.

Punteig d'objectius de respecte envers el medi natural				
1. Planificació				
Per a la selecció de la data de l'esdeveniment, s'han tingut en compte aspectes com ara la realització de l'esdeveniment fora de l'època de reproducció d'espècies sensibles?	☐	SÍ	☐	NO
L'horari previst per al desenvolupament de l'esdeveniment redueix al màxim les hores nocturnes?	☐	SÍ	☐	NO
En el disseny del recorregut (<i>o track</i>), l'organització ha prioritzat l'ús de senders senyalitzats? (com a mínim, es recomana que el 80% del recorregut transcorri per aquest tipus de camins i/o pistes de més de tres metres d'amplada.	☐	SÍ	☐	NO
En el disseny del recorregut (<i>o track</i>), l'organització ha evitat al màxim el pas per zones humides o propenses a l'acumulació d'aigua?	☐	SÍ	☐	NO
En el cas que s'hagi optat per l'obertura de nous trams, el disseny ha previst evitar zones que suposin un risc pel pas proper a hàbitats de flora o fauna sensible, etc.?	☐	SÍ	☐	NO
En el cas que l'esdeveniment transcorri per un espai natural protegit, l'organització ha tingut en compte les recomanacions realitzades pels responsables de gestió de l'espai natural pel que fa al disseny del <i>track</i> ?	☐	SÍ	☐	NO
El sistema de marcatge previst per la senyalització de l'itinerari prioritza l'ús de material reciclable?	☐	SÍ	☐	NO
Els punts de sortida i arribada es troben ubicats dins de poblacions o nuclis habitats?	☐	SÍ	☐	NO
2. Desenvolupament				
Es preveu la recollida selectiva de residus?	☐	SÍ	☐	NO
En el cas de curses o marxes de més de 300 participants, l'organització ha previst l'ajustament o adequació del nombre/tipus de contenidors de residus, ja sigui mitjançant les gestions necessàries davant l'organisme responsable (ajuntament, consell comarcal, etc.) o fent-se càrrec de traslladar els residus a un lloc amb la capacitat adient?	☐	SÍ	☐	NO

L'organització promou la reducció de residus? (implantació del got del corredor com a material obligatori de la prova, avituallaments amb menjar i beguda a granel sense embolcalls, etc.).	☐	SÍ	☐	NO
L'organització preveu marcar els embolcalls amb el número de dorsal del/de la participant abans de la sortida? (per prendre les mesures de sanció pertinents en cas de recollir-los fora dels espais reservats).	☐	SÍ	☐	NO
L'organització prioritza l'ús de menjar i beguda a granel en els avituallaments corresponents?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització posa a disposició i promou el coneixement dels valors i la responsabilitat dels participants envers el territori?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització recomana l'ús de bastons sense punta metàl·lica o amb punta de goma integrada pels canals de difusió respectius (web, <i>briefing</i> , etc.)?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització prohibeix l'ús de bastons en algun tram tècnic del recorregut per qüestions ambientals o qüestions de risc? (humitat del terreny, etc.).	☐	SÍ	☐	NO
L'organització fixa i delimita clarament les vies d'accés per als vehicles de l'organització, sistemes de seguretat i emergència, etc.?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització fixa i delimita clarament punts d'observació/assistència dels acompanyants amb la logística pertinent? (aparcaments de vehicles, llocs no accessibles, espais reservats a equips d'emergència, etc.).	☐	SÍ	☐	NO
L'organització preveu sistemes de control que vetllin pel compliment de les normes del corredor? (respectar el traçat i valors associats, abandonament de residus, comportament incívic, etc.).	☐	SÍ	☐	NO
L'organització preveu mesures de sanció, penalització o acció disciplinària en el cas d'incompliment del reglament del corredor i/o els valors de responsabilitat dels participants?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització regula l'ús de drons o aparells similars per al seguiment de la cursa o marxa als espais indicats?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització evita l'ús de megafonia fora dels punts de sortida i arribada?	☐	SÍ	☐	NO
3. Seguiment				
L'organització preveu la retirada de la senyalització en un termini inferior a 48 h (sempre que les condicions meteorològiques no impliquin un risc en la seva retirada)?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització preveu accions de restauració del medi en el cas que es constatin impactes? (pèrdua excessiva de sòl, etc.).	☐	SÍ	☐	NO

5.4. Eina 4: Elements de seguretat, protecció civil i gestió d'emergències

Per a aquelles activitats esportives que es troben fora de l'àmbit d'aplicació del Decret 30/2015, de 3 de març, pel qual s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixen els continguts d'aquestes mesures, s'ofereix un document de punteig (*check-list*) per poder fer la comprovació i la verificació de les mesures i els protocols d'autoprotecció i seguretat de l'esdeveniment corresponent. L'objectiu d'aquest document és garantir que aquestes activitats s'organitzin i es desenvolupin amb les condicions de seguretat necessàries perquè es pugui donar una resposta correcta a possibles situacions d'emergència que es produeixen en la preparació i/o durant la realització de l'esdeveniment esportiu.

Punteig de mesures de seguretat, protecció civil i gestió d'emergències				
1. Informació				
Estan informats els municipis per on passa l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha procurat informar la propietat dels terrenys forestals on passa l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
Estan informats els gestors dels espais naturals protegits per on passa l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
Estan informats els gestors de carreteres o vies sobre els punts afectats?	☐	SÍ	☐	NO
Estan informades les forces de seguretat sobre els horaris i recorregut, nombre de participants i estimació de públic de l'esdeveniment i sobre com contactar amb l'organització?	☐	SÍ	☐	NO
Està informat el cos de Bombers sobre els horaris i recorregut, nombre de participants i estimació de públic de l'esdeveniment i sobre com contactar amb l'organització?	☐	SÍ	☐	NO
Està informat el Servei d'Emergències Mèdiques sobre els horaris i recorregut, nombre de participants i estimació de públic de l'esdeveniment i sobre com contactar amb l'organització?	☐	SÍ	☐	NO
És públic i actualitzat el reglament/la normativa particular sobre organització/material obligatori de l'esdeveniment?	☐	SÍ	☐	NO
Estan informats els gestors de les diferents instal·lacions/estructures de l'ús que se'n farà?	☐	SÍ	☐	NO
2. Seguretat en la cursa o marxa				
Estan definides les persones responsables necessàries per atendre una emergència?	☐	SÍ	☐	NO
Es preveu que hi hagi un centre de control, alarma i comunicacions?	☐	SÍ	☐	NO

L'organització disposa d'un telèfon de referència i n'ha informat totes les parts implicades (ajuntaments, diputacions, gestors de l'espai protegit, etc.)?	☐	SÍ	☐	NO
És previst algun sistema de control de pas i/o seguiment dels participants?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha tingut en compte l'accessibilitat de les vies d'accés?	☐	SÍ	☐	NO
Durant el recorregut/desenvolupament de l'activitat, s'han previst punts de tall per als participants?	☐	SÍ	☐	NO
S'han previst vies d'evacuació dels participants durant el desenvolupament de l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
Es preveuen punts de reunió de participants en el cas d'evacuació d'algun tram/lloc de l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
S'han previst vies d'evacuació dels participants i/o acompanyants en el lloc i moment de la sortida de l'activitat (cursa, passejada, etc.)?	☐	SÍ	☐	NO
S'han previst vies d'evacuació dels participants i/o acompanyants en el lloc i moment de la finalització de l'activitat (incloent el lliurament de premis)?	☐	SÍ	☐	NO
Hi ha coneixement de punts/moments crítics de l'esdeveniment?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha tingut en compte les diferents situacions meteorològiques que poden afectar l'indret/zona on es desenvoluparà l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha tingut en compte l'afectació de fenòmens naturals segons la regió, altitud i època de l'any en què es desenvolupa l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha tingut en compte la incidència en l'activitat d'alguna indústria química propera al recorregut / les àrees de l'activitat?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha tingut en compte la incidència en l'activitat d'una via amb transport de mercaderies perilloses?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha tingut en compte la incidència de riscos interns de l'activitat mateixa (incendi de generador, explosió d'un inflable, etc.)?	☐	SÍ	☐	NO
3. Recursos i verificació				
Es disposa de mitjans per a la comunicació interna (entre els membres de l'organització i entre aquests membres i el centre de control, alarma i comunicacions)?	☐	SÍ	☐	NO
S'ha verificat el funcionament del sistema de comunicació intern en els punts principals del recorregut?	☐	SÍ	☐	NO
Està garantida la comunicació externa (amb el 112) en els punts principals del recorregut?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa d'eines o aplicacions per a la consulta de la meteorologia?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de cartografia de la zona? (en format paper)	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de material mèdic per atendre incidències?	☐	SÍ	☐	NO

Es disposa d'equip mèdic per atendre incidències?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de tots els telèfons dels serveis d'emergència necessaris?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de tots els telèfons dels estaments públics necessaris?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de tots els telèfons integrants de l'organització necessaris?	☐	SÍ	☐	NO
4. Protocol·lització i metodologia				
S'ha previst alguna classificació i registre de les incidències i/o emergències que es puguin produir mentre té lloc l'esdeveniment?	☐	SÍ	☐	NO
Es recull en els protocols del centre de control, alarma i comunicacions la trucada al 112?	☐	SÍ	☐	NO
Es recull en els protocols del centre de control, alarmes i comunicacions la comunicació al Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT, telèfon 93 551 72 85) en el cas que calgui?	☐	SÍ	☐	NO
Davant de la detecció d'un incident/emergència, està establert com passar l'avís al centre de control, alarmes i comunicacions?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de protocol d'actuació davant d'una situació d'emergència (foc forestal, pluges torrencials, fugida química...)?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de protocol davant d'una aturada de l'esdeveniment?	☐	SÍ	☐	NO
Es disposa de protocol davant de la suspensió de l'esdeveniment?	☐	SÍ	☐	NO
(altres que vulgueu destacar)	☐	SÍ	☐	NO

5.5. Eina 5: Valors i responsabilitat dels participants envers el territori

---

Aquesta eina recull un conjunt de recomanacions adreçades als usuaris i practicants tant pel que fa a les activitats organitzades i competitives com a la pràctica individual diària i/o entrenament. Aquestes recomanacions s'agrupen en valors bàsics de comportament, coneixement del territori i respecte envers el medi natural.

L'eina també recull un nou punteig pensat per a l'ús de l'organització sobre possibles mesures a tenir en compte per promoure els valors del territori i l'economia local.

De manera genèrica, es recomana fer-ne divulgació entre els participants durant l'organització (espai web de l'esdeveniment i xarxes socials) i celebració de la cursa o marxa.

Coneixement sobre el territori

- Informar-se i respectar els valors naturals, socials i culturals del territori recorregut.
- Conèixer la cartografia de la zona i saber interpretar els mapes indicats, ja sigui en format paper o digital, com a mesura de seguretat.
- Informar-se de les previsions meteorològiques abans de sortir per decidir el millor moment i el material més adient.
- Informar-se i respectar la xarxa de camins, tant per a l'accés amb vehicles motoritzats com per a les zones habilitades d'aparcament.
- Respectar el pas per zones de titularitat privada i els seus drets.
- Conèixer les limitacions per encendre foc segons la zona i l'època de l'any i fer cas als serveis d'extinció en el cas de foc.
- Conèixer els valors culturals i les tradicions del territori, fet que facilitarà moure's per l'entorn (activitats econòmiques tradicionals de zones de muntanya, costums i formes d'organització social, festivitats, fires, productes locals, aspectes folklòrics i mitològics).

Impactes ambientals i relació amb la fauna i flora locals

- Actuar de manera respectuosa i discreta, minimitzar els impactes i restaurar les condicions de l'entorn natural del lloc.
- Utilitzar preferentment camins i senders senyalitzats i evitar fer dreceres per no malmetre el sòl i els ecosistemes.
- Guardar els embolcalls de menjar o beure (barretes, gels, etc.) i dipositar-los als contenidors adients en arribar als punts de recollida selectiva de residus.
- Conèixer les espècies de fauna i flora locals pot ajudar a prevenir danys, tant a espècies protegides de la zona com per situacions de risc com ara intoxicacions.

- Evitar la introducció de noves espècies i netejar el calçat abans de participar en la prova a fi de no deteriorar els recursos i processos naturals dels ecosistemes locals.
- Evitar molestar la fauna salvatge pel risc d'alterar-ne els cicles vitals i com a mesura d'autoprotecció.
- Respectar el tancament i la senyalització dels camins per a la preservació de la fauna. Aquests camins poden passar per zones de cria d'espècies amenaçades i la presència humana pot posar-ne en risc la reproducció i supervivència.
- Respectar els ramats domèstics i tancar les tanques o els filats que calgui obrir al nostre pas. També es recomana voltar els ramats (mai travessar-los pel mig) i alentir el ritme fins a allunyar-nos-en.
- En cas d'urgència, enterrar les nostres deposicions i/o recobrir-les amb elements naturals com terra i pedres, i en llocs adients (fora de l'aigua, allunyats de llocs de pas o reunió).
- Prioritzar els sistemes de transport públic i/o col·lectiu per als desplaçaments fins als punts d'inici o final del recorregut.

Solidaritat, companyonia i coneixement de les limitacions pròpies

- Convé respectar alguns valors essencials com la humilitat, l'equitat, la solidaritat, el respecte i la companyonia.
- Atendre les persones accidentades que trobem durant el recorregut.
- Respectar el medi natural i les persones que habiten el territori, ja sigui als pobles o a les masies, a les bordes o als refugis de muntanya.
- Ser conscient de les limitacions pròpies físiques i tècniques.
- Les pràctiques de dopatge, a banda de ser un autoengany, suposen un risc per a la salut que cal evitar i denunciar.
- Programar conscientment la durada de l'activitat segons les característiques del recorregut i les possibilitats pròpies.
- Adequar les reserves d'aigua i energètiques necessàries segons el recorregut escollit.

Punteig de mesures per promoure els valors del territori i l'economia local				
Durant les diferents fases de l'esdeveniment, l'organització ha procurat donar el màxim de visibilitat als valors culturals, naturals i paisatgístics de l'entorn de la prova?	☐	SÍ	☐	NO
A la pàgina web de l'esdeveniment, l'organització ha facilitat informació sobre les possibilitats d'allotjament i restauració a la zona?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització prioritza el consum de productes locals o de proximitat en els diferents punts d'avituellament?	☐	SÍ	☐	NO
A l'hora de decidir el format dels premis i/o reconeixements als participants, l'organització ha prioritzat productes locals i/o especialment representatius de la zona?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització ha promogut la possibilitat de realitzar una aportació voluntària per a la gestió i conservació dels valors naturals, culturals o paisatgístics de l'àrea on transita la cursa o marxa per part dels participants (ja sigui en el moment de la inscripció o durant el desenvolupament de l'esdeveniment)?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització ha promogut i afavorit la col·laboració entre diferents agents locals i el desenvolupament d'activitats complementàries a la prova que potencien la promoció de l'economia local (mercat, activitats complementàries, ofertes especials, etc.)?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització ha vetllat per la participació social de les comunitats locals en determinades tasques de la prova, com ara la planificació del recorregut o el suport als punts d'avituellament?	☐	SÍ	☐	NO
L'organització ha procurat la inclusió de més d'un municipi en el desenvolupament de l'esdeveniment (fins i tot plantejant-se la rotació del lloc de l'esdeveniment per afavorir el coneixement de la zona en un sentit més ampli)?	☐	SÍ	☐	NO

---

6. Llista de requeriments per al compliment del Codi de Bones Pràctiques

---

A continuació, s'esmenten en format de llista els elements que cal tenir en compte per complir el Codi de Bones Pràctiques:

- ✓ L'activitat compta amb l'autorització dels propietaris dels terrenys on s'esdevé, d'acord amb l'establert en aquest Codi.
- ✓ L'activitat compta amb l'autorització de l'Administració competent en la conservació d'espais protegits i de la biodiversitat d'acord amb l'establert en aquest Codi.
- ✓ L'activitat compta amb l'autorització dels municipis i/o administracions locals corresponents.
- ✓ L'activitat compleix els requeriments per reduir els impactes ambientals, d'acord amb l'establert en aquest Codi.
- ✓ L'activitat ha previst de manera adient els aspectes relacionats amb la seguretat de les persones i compta amb les mesures adequades per reduir els riscos, d'acord amb l'establert en aquest Codi.
- ✓ El promotor potencia de manera proactiva el comportament responsable i promou els valors dels participants envers el territori.
- ✓ L'activitat promou els valors del territori, l'economia local i la difusió de la marca turística establerta pel territori d'acord amb l'establert en aquest Codi.
- ✓ El promotor assumeix l'objectiu de garantir al màxim la no afectació sobre el patrimoni natural i la propietat, i, en cas necessari, de restablir els possibles impactes negatius quan siguin deguts a temes organitzatius o en nom dels participants si no hi ha possibilitat d'identificar-ne el responsable.
- ✓ Un cop realitzada l'activitat, es garanteix que no hi haurà brutícia i es retirarà el marcatge en un període de temps mínim d'entre 24 i 48 h. En cap cas podran quedar testimonis del marcatge de manera permanent en el temps.
- ✓ El promotor es compromet a dur a terme un retorn d'experiències un cop finalitzada l'activitat per recollir possibles millores en benefici de totes les parts implicades en l'esdeveniment.
- ✓ El promotor es compromet a complir altres codis i reglaments que siguin d'aplicació en el territori, i que és la seva responsabilitat de conèixer.
- ✓ L'aplicació i el compliment del Codi fan necessari complir cada un dels punts esmentats amb anterioritat.
- ✓ Quan el compliment del Codi sigui un requisit de cara a la celebració de l'esdeveniment, i en el cas que les parts implicades puguin sol·licitar la comprovació del compliment de cada un dels punts, es recomana al promotor tenir enregistrada la informació i les gestions realitzades a tal efecte (especialment pel que fa a les autoritzacions de la propietat dels terrenys i de l'Administració ambiental).

Fotografia: Ivan Torres

Grup de treball
Codi de Bones Pràctiques

Fundació del
Món Rural

CENTRE TECNOLÒGIC
FORESTAL DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA

FCOC
FEDERACIÓ DE CURSES
D'ORIENTACIÓ DE CATALUNYA

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana d'Alpinisme i Escalada

MONT SENY
RESERVA DE LA BIOSFERA

CONSORCI FORESTAL
DE CATALUNYA

MARATÓ I
MITJA MARATÓ DE MUNTANYA

Diputació de Girona

Diputació
Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

ELFOCAT
ASSOCIACIÓ D'ENTITATS LOCALS PROPRIETÀRIES
AGRÀRIES I FORESTALS DE CATALUNYA

Moi Xeró
TRAIL